

Poetas ir prozininkas Augenijus ZABITIS

Augenijus Zabitis (1953–2025) – literatas (poetas ir prozininkas), pedagogas, žurnalistas, keturių knygų autorius, buvęs Mosėdžio seniūnijos (Skuodo r.) seniūnas (2010–2020), Skuodo rajono kultūros centro Žemaičių teatro aktorius. Tarmišką kūrybą pasirašinėdavo Žvinklė Pranė (Prano Žvinklio) slapyvardžiu.

Gimė 1953 m. Kretingos rajone, netoli Salantų miestelio buvusiam Padubio kaime, kurio pavadinimas neišlikęs. Augdamas dažnai vasaras leisdavo dviem rajonams – Kretingos ir Skuodo – priklausančiame Šiaučių kaime. Baigė Salantų vidurinę mokyklą, vėliau studijavo Vilniaus universitete, kur įgijo lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojo specialybę. Gyveno, dirbo Vilniuje, Alytaus, Vilkaviškio rajonuose, ilgiausiai – Skuodo rajone.

Rašė lietuvių ir žemaičių kalbomis. 2007 m. išleido dvikalbę (parašytą žemaičių ir lietuvių kalbomis) poezijos knygą „Gėismės apie gyvenimą ir meilę / Tau ir man“, 2020 m. – poetinių meditacijų rinkinį „Pusiausvyra“, 2021 m. – romaną „Griūtis: Padubio saga“ bei žemaitiškos poezijos rinktinę „Majednė“.

Daug savo kūrybos yra paskelbęs interneto svetainėje www.zaliazole.lt, Skuodo rajono spaudoje (laikraščiuose „Mūsų žodis“ ir „Skuodas“). Jo eilėraščių išspausdinta ir Skuodo rajono literatų kūrybos rinktinėse „Po ramybės medžiu“ (2001 m.) bei „So meilė tievėškė“ (2008 m.), Skuodo literatų klubo „Nojus“ narių kūrinių rinktinėse „Lengvai išprotėjė“ (2011 m.) ir „Skuodo krašto garbei“ (2021 m.), Skuodo rajono savivaldybės Romualdo Granausko viešosios bibliotekos išleistuose projektiniuose leidiniuose „Esam ir būsim žemaitės“ / „Esam ir būsim žemaičiai“ (2015 m.) bei „Mūsų stiprybė – kalboje ir kultūroje“ (2017 m.). Kaip meninės tarminės kalbos pavyzdžiai jo žemaitiški eilėraščiai paskelbti mokomosiose knygose „Šiaurės žemaičiai telšiškiečiai“ (2013 m.) ir „Šiaurės žemaičiai kretingiškiečiai“ (2020 m.) iš serijos „Lietuvių kalbos tarmės mokyklai“ bei dr. Juozo Pabrėžos monografijoje „Žemaičių kalba ir rašyba“ (2017 m.). Jo tarmiškos kūrybos taip pat galima rasti žemaitiškos grožinės literatūros antologijoje „Žemaitė / Žemaičiai“ (2018 m.), knygoje „No aukšta kalna veizontėis“ (2021 m.) ir kai kuriuose kituose leidiniuose. Po mirties poezijos

Augenijus Zabitis. Nuotrauka iš Dalios Zabitenės albumo

išspausdinta Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus leidžiamame literatūriniame-kultūriniame almanache „Baltija“ (2025 m.).

A. Zabitis yra respublikinio žemaitiškos kūrybos konkurso „Koram žemaitėškā“ antros vietos laimėtojas (2001 m.), respublikinio tarmiškos kūrybos konkurso nugalėtojas poezijos kategorijoje (2008 m., 2009 m.), šio konkurso 2017 m. laureatas, literatūrinio konkurso Lazdynų Pelėdos premijai trečios vietos laimėtojas (2019 m.). Už poetinių meditacijų knygą „Pusiausvyra“, iliustruotą dailininko Jakov Katz (Izraelis) tapybos darbų reprodukcijomis, apdovanotas Dionizo Poškos literatūrine premija (2021 m.). Jis taip pat yra 2023 m. vykusio respublikinio poezijos konkurso „Gyvenimas trumpas, o laikas ir erdvė – amžini“, skirto poeto Stasio Jonausko 75-osioms gimimo metinėms, nugalėtojas, soneto Salomėjai Nėriai respublikinio konkurso diplomantas (2024 m.).

A. Zabitis aktyviai dalyvavo įvairiuose renginiuose, konkursuose, kurie vyko Lietuvoje. Vienur pasirodydavo kaip kūrėjas, kitur – kaip originalus skaitovas, tapęs laureatu net slemo varžytuvėse. Nemažai renginių ir pats yra inicijavęs, suorganizavęs. Dauguma jų buvo skirti etninei kultūrai puoselėti ir tarminei kalbai propaguoti. Už tai Skuodo žemaičių draugija 2013 m. jam suteikė „Kėitiausė žemaitė“ titulą (2013 m.).

Augenijus Zabitis mirė 2025 m. birželio mėnesį. Palaidotas Mosėdžio (Skuodo r.) kapinėse.